

АЛГАН ХҮЛЭЭЛГЕНИ КҮҮСЕДИР

СЭКП Төс-Хөм райкомун элчлэгчлэг пленумунга СЭКП ТХ-ийн сөлтөбрийн Пленумун түнхэлдирин чугаалшкан.

Районун ажил-инжилери чели чылдын сөөлүг чылдыла боттарын мурунда салдыган планын даалгаларын кууседирини талазы-биле чамдык ажилдарын кылган. «Чодураа» колхозтун Хараал-Тейде сүт-бараан фермазы, № 1 хойжу бригаданы багый эвес ажилдааннар. Дээр саанчылар эш Ч. Баткар 1588, К. Оон 1323, К. Самдырп 1218 литр сүтү сап, ай планын 116—151 хуу куусеткенер. Хойжулар Б. Сырат, Х. Соан, И. Данырп 100 баш хойга онааштыр 102—103 хураганнары камгалап алганнар.

Минчалаа-даа кылдырмаан ажилдар, четче ажылаттырмаан кураалдар хой. Район нитиизин-биле бо чылдын октябрь 20-ге чедир 764,5 тонна ээти, 167,9 тонна сүтү, 2,6 тонна дүктү куунеге чедир дужаа-ваан. Эн ылангыя «Тес-Хөм» колхоз 11,7 тонна, «Тере-Хөл» колхоз 1,3 тонна дүктү чедир дужаап шыдаааннар. Моон кол чылдагыны бола, совет хой кыргыдаанын езиинде үчөт-өчүттү кошкар тургузуп келгенде.

Кураалга санал берген эштер ажилдары бар четпестерин чугаалап, ону чайладырынын талазы-биле санал-сүмезин берип, СЭКП ТХ-ийн март болгаш сентябрь Пленумнарын шиттирлеринде дүүштүр чүчү кылза экил дээрин тодартып чугаалааннар.

«Тес-Хөм» совхозтун кол агроному У. Хураган совхоз чер ажилын чорударда чүтле тармага шөлүн улгатырарынче улуг кичөөнгей салган, оон ажаалазын, агротехниктиг чурумун сагывайн турарындан улуг каражага таваржып турарын чугаалап. Илангыя бо чылдын совхоз чер ажилдан 107 муң рубль когаралга таварышкан. Бир гадан 58 кг кымыл-тасты, 2 тонна картофельди, 1 центнер чилге-таранын алганын шүгүчүлээн. Тес-Хөм мал ажилдыг район болганда, мал ажилынче, ылангыя хой ажилын сайырларыныче бүгү күштү салып, мал чеминиң тарылгазынче сагыш салыры чугула.

«Чодураа» колхозта № 1 хойжу бригаданын бригадир эш И. Данырп савал бергеш, колхозта тускай эртемниглерин талазындан мал ажилынче багый кичөөнгей салып турарын, малчыларын амьдырал-чуртталгазын экижидериниң талазы-биле ажилды багыйн шүгүчүлээн. Мурнуку чылдарда бригаданын төвүнү бир багынн туткан

турган. Оон соонда кудукту өске черге касканын биле бригада төвү ынаар көшкөн. Илчарга ол туткан багын кудук чанынче көжүрүп бээр дугайында колхоз баштаар черинге хой дилегин кылып келген. а түнхөл мынчага чок. «Чодураа» колхоз кышка кошкар белеткенген, ситен планы куусеттимзэн, кезип алган бичин ситенин мал чип эгезен. Бо талазы-биле көчөк албайн турарын эш Данырп мынчын шүгүчүлээн.

Райпоха партия организациязынын секретары эш К. Куулар савал бергеш, чонну быжырган хлеб-биле чедир хандырбайн турарын, магазин-нерин хаагыл турарын, районга чутула хергелел барааннарынн үр үеде чок турганын дугайында чугаалап. Ол ышкаш четпес байдал Шуурмактын улутпуг комбинатында бар. Нити продукция бүдүрериниң планын комбинат куусетсе-даа чамдык чутула барааннарын ассортименталерин бүдүрүп үндүр планын куусетсэн.

Бо бүгү четпестерин баш үлүр эдип, планын онаалгаларын кууседириниң талазы-биле дарын хем-чегер алыры чутула дээрин пленумнун киржикчилери демдегелеп, ажилды экижидерин негезн.

К. МАЖАА.

Коммунист куш-ажылдык бүдүрүлгези—республика типографиязы 1966 чылдың үлүүнде амылдап турар.

ЧУРУНГА: коммунист куш-ажылдык шалыпчылары (салай талазындан) В. ЧЕРНОВ, А. ШЕВЧЕНКО болгаш И. НЕНАШКИН солуну парлаарыга белеткеп турары.

Фото А. Содунамын.

Х. ЧАЙЛАГ-ООЛ.

Комсомолга партийжи удуртулга

Совет Эвилелинч Коммунист Партиязынын Төп Комитетинин март Пленумун шиттирлерин амьдыралга боттандырыпче «Сүт-Хөл» совхозтун партком комсомол организациязынын ажилынча практиктиг дузаны чедирип, комсомолчу-аньяктарын куш-ажылдын эриеризинге даалып, тодартып ажилын кылдыр чурткан. Оон түнхелде совхоз бо чылдын мал продуктуларын бүдүрер болгаш куунеге савал талазы-биле багый эвес көрүтүп челип ап, ээти 101, сүтү 102, дүктү 105, тарааны 115 хуу куусеткен. СЭКП райкомунун, райкуусомунун шиттир чымыл тутун чаалап алган. Бо улуг чедиринге муң ажил кижитинеринг комсомол организациязын эвези эвес улуг-хуузу кирген.

Совхозтун ажил-агыйнын алды-ларында, ылангыя хуула 108, мал ажилында 89 комсомолчулар ажилдап туралар. Илангыя комсомолчу-аньяктарын сүт-бараан фермалары Сары-Булуң, Орта-Тал болгаш Ак-Даш эки көрүгүлери болуп, мында ажилдап турар комсомолчу саанчылар Ирина Ондар, Ондар Шортан, Сереш олар бир инектен 2 муң ажил литр сүтү сап ап, алган социалист хүдээлдерин куусеткен туралар. Комсомолчуларын Ак-Даш фермазы 138 тонна сүт бүдүрер планын 164 тонна кылдыр куусеткен, комсомол обкомунун болгаш Тыва АССР-ин

Министрлер Чувалелин, ВЛКСМ райкомунун шиттир чымыл тутарын чаалап алган.

Совхоз бо чылдын чер ажилын талазы-биле эки түнхелдиг болганы, мында ажилдап турар суггарыч, чылаачы, тракторист аныктарын биче эвес улуг-хуузу демдегелеп турар. Комсомолчу комбайнерлер Куулар Экер-оол, Ондар Май-оол олар эртен күүсү сөөндө 226—270 га тарааны «СК-3» комбайны-биле бастырып, техниказын эки эдилеш, муңаачыларын одурууга кирген-нер.

Минчалажак муңаачыларын сааны көвүтүс-даа, оларын арга-дуржулазын негиздирер талазы-биле комсомол комитети ыракта четпес ажилды чорудуп келген. Эге организациаларда муң ажил комсомолчулардан муңаачыларын нити сааны эвези бооп турар.

Комсомол комитети (секретары эш Тас-оол) комсомолчу аныктар ортузунда культу-массалыг болгаш политкыжизилдиг ажилды ам-даа четпес организастап турар. Оон түнхелде анык эскерлерде ажил кылбас, арга-дарыга хандыжып чурттар Суг-Аксында, Бора-Тайгада комсомол эге организациаларында бар. Аныктарын ортузунда бот-тыныгыр уран чүдүлүп көрүтүлгөтин организастап турар-даа, ол ажил ам-даа бүтү мөсөсүн кылдыр калбарбаа.

Часка эки белеткел—чаагай дүжүт

Бызыл-Мажалыкка районун бүдүрүлгө эргелген ажил-агыйларын чер ажилын тускай эртемнигери биле колхоз даргаларын, совхозтар директорларын каттышкан хуралын өрттирген. Алаа техник

ка септелгенин база үзгүн аргылашканын дугайында айтырын чугаалашкан.

«Сельхозтехника» Чадаана каттыжканынын коллективин кыйгырын деткинишкан, ажил-

агый бүрүзүлгө тус-түс септекче механизаторларын бригада, эвенюлар, мастерскаялар, цехтер аразында партиянын XXIII съездинге уткуштур эки шынарлыг үзгүн уруп алып, техниказын өй-шанда септөөр дөш чарышты калбартырын ол хуралга шиттирлээн.

Д. ОНДАР.

СЭКП райкомунун инструктору.

ЭН-НЕ АЖЫЛ-АГЫИЖЫ ЭВЕС ЧОРУК

Бистин республикада мал ажилды колхоз ажил-агый бүдүрүлгезин кол адыры. Көзө ажил-агыйнын нити продукциязын улуг-хуузу 70 хуу ажил турар. Ажил-агыйларын хой нуруунда мал ажилын эң хөгжүлдеп адыры хой ажилы бооп турар.

Амгы үеде республикада 14 совхозтарын 10-ну, 37 колхозтарын 19-ну хой ажилын хөгжүлдепче специализациялан. Куунеге дужааган ээтин нити балансында хой ээли 54 хуузу ээлеп турар. Ийги чери сүтүк болгаш ээтир мал ажилы ээлеп турар.

Ийги түрүжө мал ажилын бо ийи кол чутула адырларын баш санын өстүр, продуктуларын бүдүрерин көвүдөйр айтырга шыдажыр аргаок ажил-агый эвес чорук чамдык ажил-агыйларда бар бооп турар.

Инектин болгаш хойларын кызырап чорук чамдык ажил-агыйларда аажок улуг. Чижээ, «Чыраа-Бажы» совхозта төрүзүн инек 570, хой ийи муң ажил, «УТКА 25 чымы» совхозта инек 575, хой 3,2 муң, «Улуг-Хөл» совхозта инек 590, хой 2,2 муң баш, а республикада нитиизин-биле 1228, хой инектен, 47598 баш хойдан төл албаан. Устунде совхозтар 1964 чылда моон-даа хой чаш төлдү чедир албааннар. Мынчанга олар малдан чаш төл адырын планын чыл бүрүде ыракта чедир куусетпейн туралар.

Шак мындыг ажил-агый эвес чорук малдын баш санын өстүрерин саадылып, ээ, сүт, дүк бүдүрерин планын үзүп, ажил-агыйларда аажок улуг материалдыг когаралды чедир турар.

Кызырап чоруктуң улут бооп турарын уржудан ажил-агыйлар чогур продукция албан муң-мун

баш инектерин, хойларын ажаап турарында хой чарыгдал үндүрүп, продукция бүдүрерин бот-үзгүн аартадып турар. Совхозтарын бот-орууга-чарыгалыг бүдүрүлгөдөр деп саван турары билингир болгай. Олар боттарынын орулгалары-биле бүдүрүлгө чарыгдаларын дугаар, бүдүрүлгөн калбартырын болгаш совхоз ажилдакчыларын материал талазы-биле деткирин боттандылар ужурут. Ам ажил-агый эвес чоруктуң чылдагынын хой-хей совхозтар мал ажилын талазы-биле каражыг ажилдап туралар. 1964 чылда «Межерей», «УТКА 25 чымы», «Төз-ли», «Тилеке» совхозтар мал ажилы баш-чүс муң рубль каражалыг болушкан.

1966 чылда малдын баш санын өстүрерин чогур байдалга кирер, мал ажилын продукциязын бүдүрерин көвүдөйр дөш, республикада бо чылдын 36590 баш инекти, 10250 хунажынын, 420 муң хойну тарып бооздор болгаш эдержилгеге кирер деп планнаан.

Ам бо ажилды чорударында чылдын таарымчалыг үелери өртөн болза-даа, ажил-херектин байдалы эң дүрүзүнчиге болуп артшымаан.

Нообр 1-де байдал-биле алырга, хой тарып бооздарынын планы чүтле 67,5 хуу, инектин—77,9 хуу куусеткенген. Республикада ам-даа 82 муң ажил баш хой, 4500 ажил баш инек тарып бооздалыга кирбеш.

Колдуга мындыг ажил-агыйларын үжүзү-биле бо чутула ажил үстүр турар. «Чыраа-Бажы» совхозта ноябрь 1-ге чедир 855 инек тарыттырмаан. Совхозтун директору эш Аржаалай-даа, зоотехник эш Довлетмин-даа боттук хемчег албастаан, сууда эдержилгеге организастаа-мын, уксаалыг бугаларын азыраайн турар. Бо ажилды мында кым-даа контролдабайн, кым-даа харыла-

байн турар. Төрүр малдын кызырашканындан болуп улуг когаралды кым харылаар ужурутуга деп, ажил-агыйнын удурутуктарындан айтырып көрөлинер.

Улуг-Хөмде «Куш-ажылдык хос-туу», Тандыла «Коммунизмниң херел-ли», Бин-Хөмде «Искра», Каз-Хөмде «Тилеке», «Кызыл туу», Ленин аты-гы, Эрэнде «Час орук», Ленин аты-гы колхозтарда болгаш «Улуг-Хөл», «Өкө», «Тилеке» совхозтарда бо чутула ажил эки эвес чоруп турар.

Айткан районнарын көдээ ажил-агый бүдүрүлгө эргелдерин бо ажилды кошкар удурутуп турар, а сууда эдержилгенин организастап турарын оон-даа дора контролдап туралар. Тургустуган байдалды эдер дөш тодартып хемчеглерин алыр ажил-агыйларын удурутуктарындан, тускай эртемниглеринден шынгыс негезе чогур.

Чыл төнүзүнге чедир бүгү төрүр малды тарып азы эдерштирип доозарын чутула хемчеглерин бир-эриң болза тулуп эдерштирилген организастаар болуп. Мынчаарда бүгү бүдүрүлгө бугаларын эки ажаап, хемчег-херек. Оларын эртен малды оларже үндүрерин мурунда болгаш кезжө мал кирип келген соонда коланта калар. Бошкарларын база шак ыначар ажилдар.

Ийи дугаарында бүгү ажил-агыйларга тарып бооздалыг пункттарын аяксы, кышкы соок үелерде инектерин, хойларын тарып бооздалыга-ын чорударында таарыштыр доп-доруан белеткээр болгаш уш ажилды шынгын организастаар.

Ам үеде чамдык ажил-агыйларда колан малды төрүр инектерин хуузу чүтле 32, хойларын—42,8 хуу болуп турары четпес. Малдын баш санын дүргөн өстүрер, продукция бүдүрерин көвүдөйр соорууга-биле олар санын 45 болгаш 65 хуу чедир чутула. Мыйыстыг бола малдын

Немелле телевирни тывыскап

Бай-Тайга районун «Мурнакчы» колхозунун малчынары СЭКП ТХ-ийн Пленумнарын шиттирлерин амьдыралга боттандырышкан, мал ажилын продукцияларын бүдүрер болгаш куунеге савал планнарын куусетип, эвези эвес ажилдарын кылганнар.

Бо чылдын куунеге савал ээтин, сүтүн, дүктүн планын колхоз бүрү-нү-биле куусеткен.

Малдын баш санын өстүрерин, оон продуктуларын бедириниң талазы-биле бедиринг планнарын болгаш боттарынын социалист хүдээл-гелерин ажил куусетип, төрүр 100 хойдан-на 98—102 хураган алган 4 хойжу, пландан ажил 1182 кг дүктү бүдүрүп, колхозка 3357 рубль-дин оругалын кирген 10 хойжу база төрүр 100 сарлыкка онааштыр 95—98 бызаны алган 2 сарлык кадарчыларынга немелле телевирни тывыскап.

Саанчылар немелле телевирни чыл сөөлүнде тыспырын малчынар хуралына шиттирлээн.

Х. ЧАЙЛАГ-ООЛ.

ИДЕЯ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ БҮЗҮРӨЛ КАНЧААР БОТТАНЫП КЕЛИРИЛ?

Марксизм-ленинниң үндөснениң школазында дузаламчы

П. СВЕЧНИКОВ.

Моон мурундагы чүтүлгө парторганизациялар бүдүрүлгө айтыргалары-биле канчаар ажилдап, ажил-агыйга боттарынын удурутуктарын канчаар боттандырып, коммунизмин материал-техниктиг баазаны тургузарында олар кандыг арга-биле иди берип турарын дугайында чутуа чоруп турган. Ам оларын ажил-чорудалгазын база бир эң чутула талазыга — коммунистерин болгаш коллективин бүгү кижитинерин ийдегил кижизилдигинге доктап көрөли.

Ол болза коммунист тургузушкунун эң чутула согулаларын бирезин шиттирлерин-биле—чаа кижини кижизирер-биле чарылбас хөдөөлүг.

Ажилчы чоннарын идея-политиктиг кижизилдигин-биле үргүлү ажилдарын партияга чүт эргөжөк чутула апарганын, ийдегил ажилын үндөсүн чүт болуп турарын, партия эге организациазында, коммунист бүрүзүгө, коллективин иштинге оларын бүгү ажил-чорудалгазын оон-биле хол-баштыр кандыг рөгелдер болгаш практиктиг согулгалар көдүрүп турарын көрөлинер.

ПАРТИЯ МАССАЛАРЫН КИЖИЗИ-ДИКЧИЗИ Бир эвес Коммунист партия ажилчы чоннарын политиктиг кижизилдигин-биле хун-бүрү ажилда-ваан болза, төөгүнүн анаа онааган родин ол бүрүн күсүдип, бодунун энес согулгаларын, чедиринг боттандырып шыдаас турган ийдегил деп, бүзүр-биле чугаалап болуп. Илчанга ол бодунун хөгжүлде-нин бүтү үе-чадаларында чүтле дайынчы организациа эвес, харын эң калбак ажилчы массаларын ийдегил башчыны, коллективтиг кижизилдиктин болуп келген болгаш болуп-даа турар. Оон эргөжөк чутулазы революшчу ажилын шимчөө-киниин алыс утказындан, алыс бүдүжүзүн, алыс демисе-лигин боттук байдалдарын, социализм болгаш коммунизм тургузушкуну хергелдеринден болушуп турар.

Капитализмин байдалдары ажилчы агы социалист медегер билишкенин боу, чүтле бодунун күжү-биле чачыктырып шыдаас дээрин марксизм-ленинниң өрөдип турар болгаш ол дээрге төөгү-биле балыктагыткан. Эзүзүт өр-теми теория-биле чепсегелтиг партия харын ол медегер-ли ажилын агылга чачыктырып, бодунун хостагалы дөш оон демисел баштап, ажилын шимчөө-киниин-биле социализм холбаштырып шыдаар аргалыг. «...Муңаачы теория-га удурутуган партия харын муңаачы демиселчин ролун күсүдип шыдаар» деп, В. И. Ленин онаалап демдегел чор-дал (Чогаалдары, т. 5, арын 342).

Моон ужурунда Россияга чач хевирин революшчу марксизм партиязын тургузуп олурарын эге үезинде, оон согулгаларын тодартылашкан. В. И. Ленин мында деп айткан турган: «Ажилчы агынның политиктиг кижизил-дигин дөш, оон политиктиг медегерин калбартып хөгжүзүр

дөш ийдекейлиг ажилдар ужурут бис» (Чогаалдары, т. 5, арын 371). Пролетариатты идея талазы-биле чепсег-лээрин, агынны эзузут бот-медерелин пролетариатка хай-ныктырып, бодунун төөгүлүг ролун, ажилчы чоннарын хостаары дөш демиселдин утка-болалын Ленин хамыктын мурун-да тодартып аларга дузалаарын Ленин хамыктын мурун-да партиянын согулгалыг кылдыр көргөн. Ону ол массаларын революшчу идеяларын шиттирлерин негелдеринин бирези кылдыр көрүп чораш.

В. И. Ленинниң бижээни болза: «Орус социал-демократ-тарын социалист ажилы чүт дээр эртемниг социализм өрөдиглерин пропагандалаарында, амгы шагын нити-лел-экономикалыг тургузушун, оон үндөсненин болгаш оон хөгжүлдезин дугайында, орус нитиизин аяны-бүрү аныктарын дугайында, оларын харылаа байдалдарын дугайында, ол аныктарын боттарынын аразында демисели-нин дугайында, ол демиселе ажилын агынның ролунун, дүжүп бадыл болгаш хөгжүп турар аныктарын, капитализм-ин эртен болгаш келир үезин оон канчаар көөрүнүн дугайында, делегейин социал-демократизмдин болгаш орус ажилын агынның төөгүлүг согулгаларын дугайында шын билишкенин ажилчыларын аразында негелдеринде бо-дур» (Чогаалдары, т. 2, арын 305).

Амга эзузунга, капиталистер болгаш помещиктерге уду демиселе ажилчы чоннарын көдүрүшкан. Бистин партия-зы хананыг эрге-чаргыран эң берге байдалдарында масса-ларын политиктиг кижизилдигин, оларын аразында эртемниг социализмин идеяларын негелдер талазы-биле алызындан кайтамчы улуг ажилды чоруткан. Ол чоруге бистин чуртувуса социалист революшчин тилегиинин шиттирлэг факторларын бирези болушкан, онза чутула ролдуг болган. «Бистер, бошмектерин партиямы, Россияны бүзүрүткен бис» деп, В. И. Ленин бижээ (Чогаалдары, т. 27, арын 214). Илчанга идея талазы-биле ол бүзүр-диг болуп чорук Октябрьниң тилегиинин үндөсүн болган.

Революшчин тилеги болгаш эрге-чаргырга пролетариатты кирткин-биле ажилчы чоннарын политиктиг кижизилдигин, ийдегил кайналышканын талазы-биле партиянын ажилы кошкардан туржук, харын улам улуг ужу-рудалыг болуп берген. Бистин чуртувус капитализмден социализм шилчешкенин үезинче кирген. «Кымын кымыл»: социализм тилежэр бе, азы капитализмин тергилде катат тургустуган турар бе деп, амьдыралчы чутула айтырып калды-дошкун агы демиселине шиттирлеттин турган. Мын-дыг байдалда партиянын мурунга чүтле ажилын агынны эвес, харын чонун пролетары эвес эң-не калбак кезекте-рин партиянын төдөлгөзүн болгаш чайгыш чокка дараа-лаштыр боттандырып турары социал-экономиктиг үндөсүн чарыгаларын эргөжөк чутулазында болгаш шыныгында, чаа нитиизел тургузушун артык күштеринде бузурдир боттарынын херезин тилежирине даны бүзүрүлди кижиле-

ге сиңиктирер, ол херек дөш демисежирине миллион-мил-лион кижилерин белен болдулар деп согулга онза чилин-биле туруп келген.

Ол согулга бистин партиямы чедириниң куусеткеви билингир болгай. Мога чок болгаш үргүчүнүн организаци-ка база кижизилдик ажилын түнхелде ажилчы чонна-рын эң калбак массалары бистин партиямын революш-чу өрөдигин алызындан ылаптыгына, оон политиканын шыныгына, социализмин марш чок артык күштеринде боттарынын дүжүлгөзү-биле бузурган болгаш социализмин талазында эглин дөш кылдыр туруп алган.

Социалист тургузушкунун чорудалгазын, партия-нын кижизилдик ажилын дөштинг салдары-биле совет кижилерин медегерли, үзөл-болалдары, бүзүрелери, бүтү-лө уган-болал бүдүш-шылары үндөсүн-биле чарыт эскерил-ген. Марксизм-ленинниң өрөдиг ажилчы чоннарын эң кал-бак кезектерин чедирин апарган болгаш совет улустун социал-политиктиг болгаш ийдегил бузулбас чангыс эвинин үндөсүн апарган, ол чангыс эл ажилчыларын, тарыачы-нарын, интеллигенциянын үндөсүн эрге-ажыктарын нити чорутуп сурунуга тургустуган. Социализмин тилеги-биле холбаштыр бистин партиямын идеология бүгү улустун идеология апарган.

Ам совет кижилерин медегерли хемчээл чок өскөндө, бистин партиямы идея-политиктиг кижизилдигин талазы-биле жажок хойну кылып тургаш-ла, ам-даа олче мындыг улуг кичөөнгей салып турганын херө бар бе ынач?—деп, чам-дык кижилерден ыдыг айтырып тыттып келир чалаас. Оон херө бар болгаш ужуру мында.

Бистин чуртувус коммунист тургузушкунун калбарты-рынче шуут киришкен. Бүгү хей миллион совет улус мында ийдекейлиг кирип турар. Нитиизел амьдыралын бүтү та-ларынга бодунун хемчаланын болгаш хананын талазы-биле алырга, төөгүнү мынчага чедир көрүп көрөли ийдегил улуг чарыгаларга коммунизм тургузушкуну чоруп тува боттанды. А «хемчээл улуг, төөгүлүг хеделишкенин кал-бак болган тудум-на, ол хеделишкенинге кирип кижилер-ин саны хей болуп, мынчаарга бистин чорударын күзеп тур-арымы чарыгалыг хан болган тудум-на, олче сонуургалды болгаш оон медегерлиг көр чорукту улам бедик көдүрер, оон эргөжөк чутулазында чаа-чаа миллион-миллион болгаш оон-о миллион-миллион кижилерин бүзүрүл херек» деп, В. И. Ленин өрөдип чораш (Чогаалдары, т. 31, арын 467).

Илчанга бистин партиямы Ленинни чангыс эдери турар. Бодунун бүгү ажил-чорудалгазын партия болза комму-низм тургузушкунун массаларын медегерлиг чогаалдыгы доор дээрин барылаалан турар. Боттарынын мурунда со-рулга-болалдарын эки билип, оларны херек кырынга кан-чаар боттандырып билир, оон кылып билир, чүтле ханы бүзү-релди кижилер коммунизмин чедириниң тургузуп, ком-мунист идеалдарын боттук чүтүлгө болдуруп шыдаар. Пар-

тия болза коммунист бүзүрелди кижилерге бүгү хемчег-биле хөгжүдери болгаш быжыгаларын күзеп, совет кижизил-диге чач амьдыралдан эзүлүг-ла тургузушкуну, коммунизм-ин ийдекейлиг тургузушкуну болуш дөш оларын нитиизел хөгжүлдезин хойлуларын билер чорук-биле, марксизм-ленинниң революшчу теория-биле мога чок чепсегел турар. Ажилчы чоннарын коммунист медегерли бедиринге ут-ланышканын партия моон сонгаар-да чайгыш чок чорудар деп, СЭКП ТХ-ийн сентябрь Пленумун доктаалында база дагы онзаалап демдегелен. Ажил-инчи бүрүзү харын бодунун ажил-херез медегерлиг, нитиизиниң болгаш чо-гаалдык көрүп, кижизилдигин, нитиизиниң

КИЧЭЭНГЕЙГЕ ДОКТАМАЛ АЛЫР

Культура албан чарлерини ажы-
лыгы уаутурун экижирер
дугайында Тыва АССР-ниң Дээди Со-
ветиниң VIII сессиязынын шийити-
рин күүсөдирини база культура ал-
бан чарлериниң кышка бетелектерини
көрүдөдирини социалисттик чарыжы-
га Бай-Тайга районун колхозтарын
ын баштаар чарлерин болгаш партия
органнарынын талалынан ор-
ганнастыр чамчык кемчелерин ал-
ган.

«Мурнакчы» колхозтун даргазы
аш Х. Ч. Кузуркупай, партия азе ор-
ганназынын секретары аш В. Б. А.
Ланзы, көдө Совет даргазы аш
О. Ойдуң олар колхозтун калуунун,
библиотеканын кышка ууру сеп-
телгенин, оон дерлелгенин аки чорут-
кан. Бо дугайында клуб эргелекти-
зинге ур чылда ажылдап келген аш
Тойдуңун чугаалап турары: «Бистин
клубтун септелгенин аки, ажылдаары-
ны талалынан байдол тургустун-
тан болгаш кижиниң сагыш-сетки-
ли бешин чайгаар-ла хогул, омак,
сегелер кылдыр, ажил бешин чай-
гаар-ла хогул-биле болу бугурун тур-
гавыг». Мында аныктарын бот-
тыныгыр уран чуулууну болгаш
доктаамал ажылдап турар. Олар чүг-
ле мында эвес, районун өске колхоз-
тар, сөөктөрүн чоруп, улугер-чи-
жек болган солун оюн-контртерин
көргүзүп чоруп турар.

Ол колхозта библиотекка эргелекчи-
ни аш Донгас Хурун «Малчы» кол-
хозта Саа Самбууну улугер-биле
план азууга ажалдап, көжүп чоруп
библиотеккажыгаштарын шимчээ-
риниң шын башкарып, ону үргүзүп
чаа-чаа номнар-биле солук турар.
Библиотекка чөвүлденин кижигу-
нериниң ажилын шын хуваап, өске-
да ном тардыр активтериниң санын
көзүдөткөн болгаш оларын хары-
салгазын бектедирген ол библио-
теканын номчукулдарын саны 300
турганынан 700 оранчок ажил тур-
ар.

«Мурнакчы» колхозтун баштаар
чар-биле партия организациязы
культура албан чарлеринден аңгыда
малчыларын культуруту амыр-
рал-туртталгызын улуг кичээлге

ни салган. Олар малчыларга таа-
рымчалыг байдол тургустун соору-
га-биле бо чылдын апрелден аге-
лээн, комплекслиг тускай брига-
даны организастан. Ол бригада мал-
чыларын кыштагыларынды амыр-
хай чээ бажынарны болгаш өргө
бажынарны класовкалап, кышпа-
лап, почкаларын салган болгаш шу-
катурааланын аңгыда 4 бригада-
нын төгөрлери кылды бугурун-
ары, чунар бажынарны доозуп бетел-
кээн. Кызыл булчунарны нити
дерилгенин солдор болгаш сантай-
лар-биле азуугу албан чарлерин кы-
зыл деринишан, колхозтун база ра-
йонун мурнуна салдынын турар
планнны соорулаларын чирчиги-
шан, кылды булун санында поли-
тиктик катталарын аскап. Көдө
бир хойжу бригаданын төнү элек-
тижтер болгаш чокуу үш чылдар
да бүгү хойжу бригадаларын төп-
терин электижтерин көрүп турар.
«Кан-Хол» колхозтун даргазы
аш Манчыкчык, көдө Совет дарга-
зы аш Х. Херел олар чонуну кул-
туралыг дымталыгызын таарымча-
лыг байдолдарын тургузуп турар. Бо
чылдын олар нити чонуну күжү-биле
250 олуттуг чаа клубтун тууун аки
шыннарыг дооскан, бүгү талазы-биле
бүрүн дерээп, ажылдакта кирген.
Колхозчуларын, аныктарын улуг
делгем, чараш клуб чайгаар-ла бо-
чуге хаара туруп эгелээни өөрү-
чү. Бо чылдын ол колхоз ниятнн
кемчилге чар болур чаа столовая-
ны хоокаш, чонга бараалгатканнар.
«Бүгү-ле чүвени»-кижиге, кижиниң
—чаагай чорунга—деп партия-
нын бо кийгиргаларын амырдалга
боттандыр талазы-биле ажалдап бо
колхозта кылдынган. Олар ам улуг
делгем магазиннн туудун доозар че-
лип туралар.

«Малчы» колхоз культура ба-
жынын болгаш библиотеканын
кышка бетелектин культураны хоо-
чун ажалдакчы коммунист аш
Саа Самбууну ууртулгалы-биле

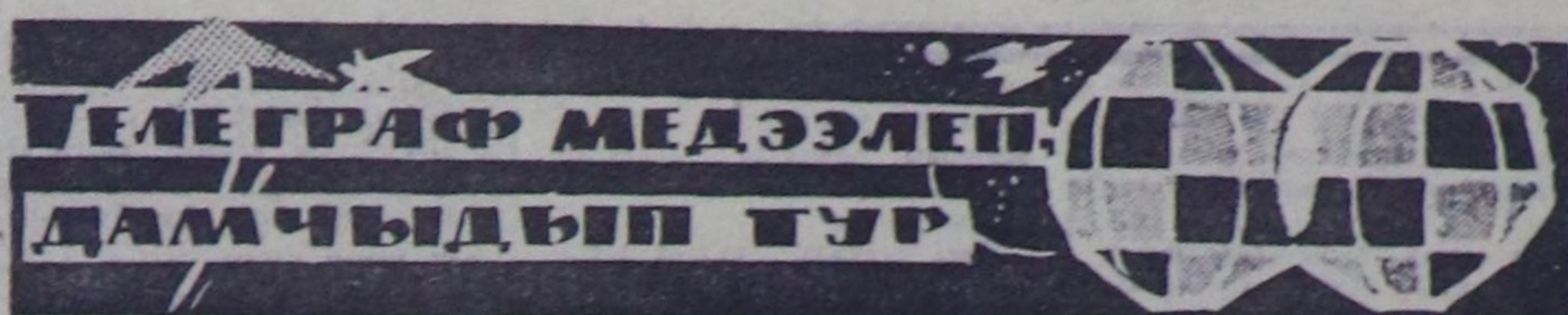
аки шынарлыг дооскан. Ол чорук
колхозчуларын болгаш аныктарын
бүгү талазын кижигилгенин
база дымталыгызын таарымчалыг
байдолдарын тургустун, аныктар-
нын бот-тыныгыр чогулукчы ажы-
лыгын талантыларын өстүрер бо-
гаш байылар. Оларын культуразын
болгаш күш-ажылыг илепкейин бе-
литпишан, коммунист чээ мораль-
га кижигилгенин улуг салдарын
чедирип турар.

Бай-Тайга районунда культура ал-
бан чарлериниң улуг кезини «Тээ-
ли» сөөкхө ээлеп турар. Мында 4
клубтар болгаш библиотекалар ажил-
дап турар.

«Тээли» сөөкхөтүн бригадаларын-
да, фермалар төгөрлери кылды бу-
лунарнын иштики дериг керексели
тергин багай. Ону таарымчалыг
кылдыр дерип тургустун. Мында чу-
нар бажынар бешин чок. «Тээли»
сөөкхөтүн экономиказын болгаш ор-
ганизм тургузуу чыл келген туум
аууп, быжыгып турар. «Тээли» сө-
вөхөтүн төвү районда келер жеке
аууп олар сурларынн бирээп.
Мында сөөкхөтүн хой санын ажил-
чынын, механизаторларын болгаш
тускай эртемнигери ажалдап, чурт-
тап турар. Ол хирезинде клуб, би-
блиотека чок. Олар район төвүнге бо-
луп турар лекцияларга, массалыг ке-
жээлерге, митинг хуралдарга, кино-
ларга ховар барып туралар.

Сөөкхөтүн культура албан
чарлерин туурамын айтырын сө-
вөхөтүн ууртукулдарынн сагыш-
сеткилин амырда чедир дүвүртейи
турай элдептег.

А. АДЫГБАЙ,
СЭКП-нин Бай-Тайга райкомунун
пропаганда болгаш агитация
килдизиниң эргелекчилни
оралакчызы.

Беш динтерден медээлер

В. И. ЛЕНИННИН ЧОГААЛДАРЫ КУБА ДЫЛДА
Кубанын политиктиг ном үндүрер чери «Национал
политиканын болгаш пролетары интернационализмнн
айтыргалары» деп номун парал үндүргөн. Национал
айтыргалар болгаш интернационализм бот баш минтип шит-
пирлеттер эргезин талазы-биле В. И. Ленинниң
теоретиктиг ажалдарын кылды чыл кирген.

Орус ШИНЧИЛЕДЕРНИН ИНСТИТУДУ
Индий чазактын шинчиледегери азууга Делиде
тургустун орус шинчиледегери институтун СССР-
нин Делиде болгаш ортук тускай өөредилге министри
В. П. Елотино ноябрь 14-те байырлалдыг байдол
ажылдап.

Совет Экилденин дуузм-биле тургустунган бо
институту Индиянын курган талазы-биле шыдаралыг
ажылдакчы, иш чурттарын аразынга найыралы
харылзаларын хөгжүдирген хой чүдлерин кылган
Джавахарлал Неруниң турттугун хуңуле ажиткан.
Орус шинчиледегери институту келер үеде Джа-
вахарлал Неру аттыг университеттин составына кирер.
Орус дилдин болгаш чечен чогаалдын талазына Совет
Экилденин амырдалын болгаш культуразын өөр-
инирине өөрелгенин база эртем-шинчиле ажилын
чорудар.

ВЕНГРИЯДА БУДУРУЛГЕ
СПЕЦИАЛИЗАСТАШКЫНЫ
Экономика дүзүлүшү чөвүлденин сүмезин азу-
гаар дараанын улуттугун хөгжөдүр машиннарнын
специализастан будурулушын Венгрияда калбарып тур-
тар. Чепеледе талды машиналарын будурулушун чаа
заводун туруп турар, ол бо чылдын төнүмүндө беле-
н болур. Заводтун туудуун 20 миллион форинг акшын
чарыглар. Бо завод дашкык чурттар үндүрерге чыл
бүрү бир миллион 100 миллион форинг акшын про-
дукциязын будурун.

МТИ эртемчилерин дымталыг турарын азууга азыр-
га, галады машиналарын экономика дүзүлүшү чө-
вүлденин чурттарыне чорудар. Ол машиналар улуг
сонуургалдыг болган капиталист чурттарнын чагы-
рлар ол завод бээ күсүдөр.

ХИМИКТИН ХУНУ
Ноябрь 14-те Герман Демократия Республика химик-
ти хуңун демделгел. Республиканын улус ажил-
агитынн эң улуг адыры — химия улуттунун ажил-
дакчылар байырлалын күш-ажылы чедипкинирдег
уткан. Бо чылдын химия кылгаларынн 300 ажит чаа
хейирлерин будурун шимчээп алган.

Ам ГДР химиктиг продукция будурун үндүрер тала-
зы-биле делегейде алдыг чери ээлеп турар. Мында хи-
миянын үш муң ажит будурулгелери ажалдап турар.
Республикада химиянын эң улуг чаа — тууду — Шведе

нефть сайырады ажалдап кылды комбинат болур. Бо
комбинаттың долу күчүзүне ажилдала кииртерге чы-
ла 4 миллион тонна нефтин сайырады ажалдап
кылды.

КАДЫ АЖЫЛДАЖЫЛГА
Лемешанада чөөн-словак хуваалда системанын Мук-
човода кайтамчы күчүдү совет хуваалда система-
зын таарымчалыг турар электродамчылыгын дистан-
ция шугурум ноябрь 13-те бир-ле дугаарында ажил-
дапкан. Мындагы Чехословакиянын болгаш Совет
Экилденин аразынга улуг күчүдү токтун электродам-
чылыгын талазына кады ажилдакчылар бир-
ле дугаарында тургустун.

Совет ФИЛЬМ НЕДЕЛАЗЫ
Культура кылаларын дугайында Италиянын
болгаш СССР-ниң аразында чарыгтан дугурулгалар-
га дүшүрү Италияда совет фильминн неделазы ноябрь
14-те Миланда эгелэн. «Дайын болгаш тайбын»,
«Чэрби харлыг мен», «Солдаттын азы», «Морозко»,
«Угундурган бурунгуларын халгези», «Кырган ир-
кадай чурттап чораш чүвөд ирги» деп кинофильмдер
көргүзүр.

Римге совет фильминн неделазы дүүн эгелэн.
СЪЕЗД ДООЗУЛГАН
Француз херэжениер экилденин IX съездин бу-
дун ажилын дооскан. Экилденин ажил-чорудалганын
кол улаанышкын тодарып турар программаны
түңел хуралга чүдүлгүзүп көргөн. Экилденин
удуртун органнын сонган. Дарганын база катал
Эженн Коттону, чыгыне секретарына Иованн Дюмон-
ну сонган.

КИМБАНЫ ЧАЗАА ДУШКЕН
Леопольдаль найсаладыг Конго Республиканын
Эварист Кимба баштаан чааа парламентте бүзүрел
ап шыдаган. Конгоун конституциянын азууга през-
идент Касавубу чазак тургустун чаа кижиге, дагыр
ужурат. Мындагы Мок Чомбенин кабинетинин эл-
чүзиге кирген Эварист Кимбанын чааа эрге-чагыра-
га чүгө 26 хонук кызырган. Конго парламентте олут-
тарын хой нуруузу Чомбе баштаан «Конго» пар-
тияга онаажып турар.

АФРИКАГА БАРААН БОЛУР
Гвинея, Мали, Сенегал, Мавританиянын күрүлөр
баштынарнын конференциязы болуп, Барыш Африка-
да эң улуг хемпиринн бирээни — Сенегал хемпирн ту-
нуң куралдарын Африкага баран болдурун уу-
нуг, боттарынын чурттарынын экономиказын демин
хөгжүдирге күженишкенин салыр деп шийтпир-
лэн.

(СЭТА).

Автоорук ажиттыгын

КАБУЛ. Кушка—Герат—Кандагар
аразын Совет Экилденин техник-
ти детинчези бээ туттууган авто-
орук ноябрь 15-те Кандагарга ба-
йырлалдыг байдол-биле ажиткан.
Ону ажилдарын азуулалыг СЭКП
ТК-нын Президиумунуң кижигу-
нун СССР-нин Министрлер Чавулунын
Дарганын Бирги ораакчызы К. Т.
Маузов баштады Совет чазак тө-
дөзүр киришкен.

Бичи Сержа хертен-не ыгал
байырлык № 21 азиян кижизин-
дикчи Зина Рейм олчулукту
оожуктур эргелеткен. Сержа Дор-
жу ранаанда өөрүшкүдү халчок
каттыр эгелэн.

Зина Рейм маңа ажалдап-ла шо-
луе ур болган-даа болза, бичиш-
лери кичиш, колуктиги күн-
дүзүлгө чалалт алган. Ол ам ке-
жээки шолодо өөрлөп турар. Шо-
лоны дооскаш, аска-салтар кижизин-
дикчизинге өөрлөп деп шийтпирел
алган.

ЧУРУКТА: кижизиндикчи Зина
Рейм бичи Сержа-биле кады тура-
ры.

Фото И. Чыргал болгаш
И. Милоновтуу.

Хой-нити ажилдарынн мин-
стри Ахмадула автооруктун ажи-
дышкынныг чүвө чорутуп тургаш,
бо орук Афганистанын социал бо-
лук экономиктиг улам майгы деп-
шигелгени иди бээр дээрин онза-
лап демделгел.

Совет-афган харылзаларын
Совет чазак улуг укур-азаалыг кыл-
дыр көрүп турар—деп, К. Т. Мау-
зов болуун чугаазынга меделгел.
СССР-ниң болгаш Афганистанын

аразында хөгжүп турар ажил-ишчи
кады ажалдакчыга яны-буру нити-
ле тургузулук күрүлдеринн жожа-
халбээ догунаашкыннын үлгер-
чизе болур.

Мухамед Захир Шах хаан най-
ралчы дууламчы дээр Совет чазак-
ка болгаш улуска ханы өөрүп четти-
ришкенин болуун болгаш Афгани-
станын улутуун мурнудан болуун
чугаазынга меделгел.

(СЭТА).

Редакциянын бодалдарына согушкун

НЬЮ-ЙОРК. Американын Кат-
тышкан Штаттарынын Коммунист
партиязынн кижигу-нун «дашты-
кы күрүлүнн агенттери» кылдыр
истиния министрствозунга бүрте-
кел алып хулаалгел кылдыр көрүп
турар Маккартниң хоолуун АКШ.
нын дээди сулу конституция үрэн чо-
рук кылдыр көргөн.

НЬЮ-ЙОРК. Маккартизмниң чаа
чалгыны чуртка база дагы дигрелди-
рип үндүрерин күзүн күштерге со-

гушкун, АКШ-тын Коммунист
партиязынга үзүр Вашингтонда суу-
херээн чорудуп турар Джонсонун
чазанга согушкун болуу—деп, Мак-
картниң хоолуунга үндүзүлгел,
коммунист бурун бүртектелер не-
ген турган америк чазактын негел-
ден конституцияга таарышпас кылдыр
көргөн АКШ-тын дээди сулууну
шиитпирин Компартиянын көсүк
ажылдакчы Гас Хол шак ычыл-
дыр тодарып көргүскөн.

(СЭТА).

Роденияга байдалга хамаарыштыр

Мурну Родениянын хамаарыш-
пас чорутун Смиттин раскин азу-
турмуунуң чангыс тала-биле ка-
ра туралында чарлаанын делегей-
нин төб-питиин буруу шаап тур-
ар.

Югославиянын Социалисттик
Федеративтик Республиказынын
чааа Мурну Родениянын раскин
эвэш нуруузуна үлгелелер
бүрү шаап көргөн болгаш
национал хосталга, хамаарышпас
чорук дээр Зимбабвениян улуту-
нун чөптүг демиселин бүрүн дег-
нип турарын идергейлээ. ЮСФР-
ниң чааа африка болгаш КНО-
нун кижигу-нун өске-даа чурттар-
быде кады ажилдакчылар чоруд-
луп тургал, болуун келер үеде
ниң дугайында шийтпирин хостуг
болгаш тускайлап хулаа алыр
арганы Зимбабвениян улутуна
бээр согулалыг кемчелерин бол-
гаш детинчезин моон сонгаар-лаа
көргүзүр апар.

Алжир Республиканын запты-
кы херектер министри А. Бутеф-
ликаын парадлаа дашыгтан
меделелгени демделгени болза
«Солбериян чазанга чарлаан
хамаарышпас чорук болза 4 ми-
лион африканын каш салын
европейчилерин кады-хоштуну-
биле мөлчүр чери кылдыр Мур-
ну Родениян хуулуларын бо-
лур». Алжир Республиканын чаа-
ааа бүтү африка чурттарынн кү-
женишкенин болуун салып-
кынн кирир болгаш Солберия-
нын раскин азу-чуртунга улут
демиселин бүтү-ле аргалар-биле
чорударына бурун шийтпирит
дээрин Бутефика меделгел.
Африка чангыс эр организацыйа-
нын шийтпирин азууга болуун
хулаалгел кижигу-нунн
чазак белег.

Чурттал «хамаарышпас чо-
руун» чарлап мурну-родезий
чазактын үлгелелерин Инланд
республика буруу шапкан. Ол ба-
зын болза Мурну Родезия ак
кештиг эвэш нурууну терги-
лешкенин мөңгелеринге ут-
лаган дээрин премьер-министр
Шон Лемасс меделгел.

(СЭТА).

Чурттакчыларын олуруп турар

ХАНОЙ. (СЭТА). Мурну Вьет-
нама америк агресорлар дайын
чорудаларынн үедеин тайбын
турттакчыларын олуруп база хими-
ктиг хоран бугу-мелерин бысканан-
дыр чажып турар. «Хосталга» аген-
тиледин дашыгталганын барыла-
лаш, Вьетнам информта агентле-
ди дымтакчы-биле алыга, ок-
тябрь 30-ле америк укур чүд
Биндильн можада Делук кады суу-
ру бомбадан. Оон түнелгиде ол
көдө суурун 100 чурттакчыларын
өлүткөн болгаш балыгалаттыр.
Плейе чогуунга дайын чорудула-
ларынын үедеин америк артилерия-
биле дагеринн чогуунга көдө суу-
ру боолал турган, оон 11 тайбын
чурттакчылар өлүрткен.

Уш хуңун дугурунда америк
самолеттар Бингтоа можага хими-
ктиг хоран бугу-мелерин каш узаа
чашканнаан.

(СЭТА).

Түңгелдү үндүргөн

Культура-чырымдыктын албан
чарлеринн хой-нити көрүдөдирин
эртирер талазы-биле өөрүнүң район
комиссиязы көрүдөдирин түнелгени
үндүргөн. Эки ажилдыг болган клуб-
тар, библиотеккалар, кино уста-
новкаларга Хундуг бижиктерин ты-
ыскап. Клубтардан бири чери Тор-
галыг клубу алгаш, «Эң эки клуб»
деп ымыл-биле шаңнаткан. «Эң эки
библиотека» деп ымыл-биле Сагал
библиотеканын тыыскап. Септел-
генин шынарлыг чорутканын дээр Бо-
ра-Шайын кылды оон, Солчурун,
Хорунгун-Ойун көдө клубтарын,
Хандайтын киностанокказын Хун-
дуг бижиктер-биле шаңнаан.

Бора-Шайын кылды оонун сеп-
телгени болгаш иштиги, дашкык де-
рлелгени районун клубтарыдан
ыракта эки чоруттуганын комиссия
откалап демделгел. Ол ымыл-ко-
рулде үедеин уран чүд болгаш ир-
иниң ажилын илепкейи кирип,
боттарынын талантынын чонга ур-
гучу көргүзүп келген шийтерин. Хунд-
луг бижиктер-биле тус-тузунда ша-
наан.

Көрүдөдирин район комиссиязы
культура-чырымдыктын албан чар-
леринн чедип алган чедипкинирин
демделгенишан, чамалык чедир кы-
лымнаан ажилдарынн барин демдө.

дээр. Чамалык клубтарда көрүкчүлөр
олулар сайдалар, диваннар чедип-
лес, кылдыг хөгжүм херекселери,
комплект келер хептер чедиплес, кө-
дө ажи-агитынн мурнакчыларын
биле ужуражылга кежээлери ховар

эртип турар. Бо талазы-биле көдө
Советтер даргалары, колхозтарда
партия, комсомол организацыйаларын
кышкык кичээлге салып турарын
демделгел.

М. МАРГЫС-ООЛ.

аренизи дээр, оон меделгел дээр демисел-
дир. Ол демисел-
дир ийн идеология бот-болууга уурданыштыр туржуп турар:
ол дээрге азуугу депшигелгид, алызындан эртемчи, кижизин,
чаагай коммунист идеология-биле харыксыраан, болуун
үезин чурттап эртерген, реаксылыг капиталист идеология-
дыр.

Коммунизмнн дайыннары идеологтук демиселге пропаган-
дачы улуг машиназын, хоп-нугулуң күчүдү индустриализ-
агылгал турар. Олар хоп өлчүлүк хөөннерин, национал хо-
жулалыг чамчыларын, чүдүчү чоруктары болгаш эргини
өскө-даа артышкыннарын он-биле соора ажалдап туралар.
Рационал, парадлаан, кинону, делегелерин, туризмин — ол
бүтүн совет кижилерге салар чедиринге, оларын буула-
дурунга, чигинишкенинн неперелеринге, чангыс эпти
үээринге, бистин херезистинн шынынаа бузурелди чай-
гыларынга, көлдүрүшкүнү кошкалырына, коммунист
тургузушкуну моонзактарына ажалдап туралар. Мын-
дыг байдолла партия болуун идеологтук күженишкенинн
бичи-ла кады кошканды шыдааы чайгаар-ла билидир.

Реаксылыг буржуа идеологияга, оон калдыг-даа илерөөш-
кенинн уур шийтпирит демисели чорутушшан, «ка-
питалисттерин чүгө ширит болгаш политиктиг эвес, харын
эң-не ханы болгаш эң-не күчүлүг ийдегил-даа бүтү-ле уур-
далышкынны ажит эртерген» эргежок чутуга кылдыр са-
нап чоран В. И. Ленинниң айтышкыннарын партия ба-
рылаалал турар (Чогаалдары, т. 31, арын 345).

Ычангаш ол бүтү болза коммунист тургузушкунун
калбарышкыннын үезинде партиянын чүгө коллективтик
организацы болгаш ууртукту болуу ролун эвес, харын мас-
саларын ийдегил кижизиндикчи болуу ролун база бекте-
лерин, оон идеологтук ажилын улам ынай экижидерин чүткү-
дүг негеп турар.

Болуун XXIII съездинде уштуктур барышшан, партия
болза ажилчы чоннарын коммунизмнн азуунга кижизиле-
рин күштөдирип, оларын ийдегил бузурелди улам-на бы-
жыгдарын оралдажып турар. Массаларын күш-ажылы бол-
гаш политиктиг ийдепкенин эң чутуга үнелерининн бир-
ээни мыла кылдыр партия көрүп турар.

КОММУНИЗМ ДЭЭШ ДЕМИСЕЛЧИЛЕРНИН ИДЕЯ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ БҮЗҮРЕЛИ

эвес, харын ийдегил ууртукчузу болур арганы бистин пар-
тиямыска чүу берип турарыг?

Хамыктын мурнуна, партия болза эң-не мурнакчы, азуугу
эртемчи, алызындан шычык революсую теориянын непер-
дикчи болуп, марксизм-ленинниң аргаларын кездеге бүгү
чүдүлөр талазы-биле шыгыны болгаш чайгышын чом уду-
тулга болурун турары. Марксизм-ленинизм — делегейин ре-
волюсую азу-биле чаартыр дээр, ажилчы чоннарын угаан-
бодал талазы-биле хостарын болгаш оларын чаа
амыралдын ийдепкейли, меделерди тургузулгалары бо-
лудур дээр демиселдер партиянын хоалуна күчүлүг чеп-
сээ-дир.

Ийде, партиянын нежигу-нуннн идея талазы-биле ха-
ны бузурелдиг чоруп. Коммунист партия болуун төгүдү-

дизинн бүгү үе-чалаларында кездеге чангыс аай болдыл-
дарын дайынчы өмөлдө болуп келген. Коммунизмнн идея-
ларынн чөптүгү болгаш шынызынга чайгышын чок бу-
зурелдиг, ол идеяларын боттук чоруктар болуурунга бүгү
күжүн бээрине белек кижилери партия болуун хулаа-
лында каттыштырып турар. Коммунизмнн идеяларынга,
ажылчы чинаарын эрге-ажыктарына белек бердинишкын—
бистин партиямыска кездеге бүгү чүдүлөр талазы-биле он-
заландырып келген чүвө ол-дур. Организацы, сагыла-чу-
румун, меделерди болгаш бердинген чоруктун үнелерин бе-
дик ийдегил чорук болуп турар, оон азында ол бүгү —
коммунистерин чонун аразынга алдаржыткан, оларга бүгү
нити хундүткелди болгаш ат-алдарын берген.

Алызындан революсую-ленинни кижиги кадыг болуп ужу-
руун хаан азуун кара бажынынан төгөрлеринге бижжан ча-
гааларынн бирээнин Ф. Э. Дзержинский кончук тоза бол-
гаш билдирип кылдыр мынчаар илергейлээ: «Ол болза,
авазында азы мыак кижилеринге, чок, эргим кижилеринге
хамаарыштын ымыктыг боланын болза, эң калбак бол-
гаш эң-не күштүг ымыктыглардан ымыктыг ол номналды са-
гыш-сеткилинн шимчээп

